

at Touren ikke kom til den, og hvis saadanne Interesser vare tilstede, som forbrede Jernbaneanlæg, da maatte de selv i Tide sørge for at varetage deres Interesser. Jeg gjentager imidlertid, hvad jeg yttrede før, at det altid bliver en Skjønssag, om man vælger det Rette, naar man udfæstter saadanne Planer. Da jeg selv i Fjor deltog i Udvalgets Indstilling i saa Henseende, kan jeg ikke negte, at jeg har den Tro, at vi vare ret heldige med den Plan, som Flertallet fremsatte. Jeg skal ikke og vil ikke benegte, at det Udg, som Flertallet saaledes i Fjor lagde, blev ruget i mangen en Aede, i mangen en privat „Børst“, om jeg saa maa paa Tydsk sige, holdt varmt. (Udbrydelse af Høgsbørø). Jeg tror, at det ærede Medlem kan godt lide at høre det, og det kan jeg nok forstaa. Det blev holdt varmt af mange lokale Interesser, men ligemeget, det forekommer mig, at da der, om jeg saa maa sige, kom en Kylling ud af Uget, saae det lille Væsen ganske tiltalende og fornøieligt ud. Hvorledes blev det nu behandlet, da det kom ind her i Thinget? (En Stemme: Godt). Godt siger det ærede Medlem, nei, det blev det ikke, der var Nogle, som mente at vide, at der var en slet Natur i dette lille Væsen, der var dem, som paafode, at de havde set paa Englenes Flugt eller paa andre Tertegn, at det var skiftet til at bringe Ufred ind i Hønssegården, og hvad gjorde man saa, da det kom herind? Saa gav man det en Spand Vand over Hovedet. (Udbrydelse af Th. Nielsen) Ja, jeg tror ikke, det er for meget sagt, det ærede Medlem var dog selv med at give det en Spand koldt Vand over Hovedet. Jeg finder derfor lige overfor det, der saaledes er foresaldet her i Thinget i Fjor, særlig Anledning til at takke den høitærede Minister, fordi han ikke deraf har ladet sig afftrække fra atter i Nar at fremkomme med Forslag til Jernbaneanlæg. Jeg paaskjønner det saa meget mere, som de Forhandlinger, der angaaende det foreliggende Lovforslag have fundet Sted i det andet Thing, tillige have viist, at den høitærede Minister er tilbøielig til, om jeg tør udtrykke mig saaledes, at gaa paa Afkord med sin egen personlige Overbevisning i dette Spørgsmaal, for at bringe et reelt Udbytte. Jeg tror derfor, at der er al Grund til at takke den høitærede Minister, ikke blot fordi han har forelagt Lovforslaget, men ogsaa fordi han har ført det igjennem i det andet Thing og ført det igjennem paa en saadan Maade, at det foreligger for os i en saadan Skikkelse, at jeg tror, det vil være et brugbart Grundlag for dette Thing til at bygge videre paa. Da iøvrigt dette Lovforslag kom ind i det andet Thing, saae det ud til, at Debatten derom vilde blive i høi Grad stormende. Forsvarerne af det saakaldte System af 1873 ilede til Arsenallet, hentede alle Vaaben frem og indkaldte alt Mandskab til Janen. Det saae i det hele ud til, at det skulde blive en Kamp paa Liv

og Død imellem Forsvarerne af Systemet af 1873 og den nuværende Regjering, som træder i Skranken for det nye System. Efter en hidtidig Forspost-segtning gif man imidlertid til en Konference i Udvalget, og jeg tror, man maa være Landsthingets Udvalg særlig taknemlig, naar man ser den Betænkning, som er fremkommen fra dette Udvalg. Der er gydt Olie over de oprørte Vand, der er intet Spor tilbage af Strid eller Uenighed, Fred og Enighed hersker i hele Udvalget. Balpladsen ser saa smilende ud, som om der aldrig var foregaaet Noget som helst paa den, og man kommer uvilkaarlig til at tænke paa Konstantinopel og Adrianopel, hvor forhen saa hidtlig Modstandere nu saa gemytlig tage hinanden under Armen. Jeg maa dog beklende, at jeg egentlig ikke ser Noget til Forsvarerne af Systemet af 1873, de ere ganske forsvundne af denne Betænkning. Der er ikke saa meget som i Betænkningen levnet en lille Plads til et Sut, endstige saa megen Plads, som Udvalget her i Folkethinget indrømmede dette System, disse Forsvarere ere ganske borte, jeg veed slet ikke, hvor de ere bleve af. En Forskning som denne, hvor Forsvarerne af Systemet af 1873 altsaa gaa op i det modsatte System, kan dog efter min Mening ikke være slet paa Grundlag af det af Landstinget opstillede saakaldte lette Anlægssystem; thi saavidt jeg forstaaer mig paa de Ting, er der ingen Forskjel deri, at det ene System vil anlægge Baner lettere end det andet, begge Systemer ere, saaledes som Regjeringen har udtalt sin Anskuelse i, det forelagte Lovforslag, enige om, at man med de Baner, der her er Tale om at anlægge, skal følge det samme Anlægssystem, som der i den senere Tid er anvendt paa lette Statsbaner og paa de i Henshold til Systemet af 1873 begyndte private Baner. Det er mig derfor bestandig en Gaade, hvorfor disse Forkæmpere for Systemet af 1873, efter det gevaltige Tilfælde, de toge ved Sagens første Behandling i Landstinget, ikke have gjort Springet, ikke i Birkeligheden have slaaet et Slag for dette System. Jeg tror, at dette System, som jeg allerede har tilladt mig at udtale, og som ogsaa foreligger udtalt i Betænkningen fra Udvalget i Fjor, har betydelig begrændset sin Berettigelse, og at dets Forsvar indenfor disse Grændser paa ingen Maade er haabløst. Men jeg skal nu ikke opholde mig videre derved. Jeg skal kun endnu med Hensyn til Systemet af 1873 sige, at det, jeg har og havde imod dette System, er det, at det efter min Overbevisning er kommet for tidligt, at Springet fra at bygge Statsbaner, saa godt som udelukkende for Statskassens Regning, og til at gaa over til at lade Private eller Kommunerne bygge Banerne med et forholdsvis ringe Tilskud fra Statens Side, er altfor stort. Jeg tror derfor, at det var rigtigt, som ogsaa Udvalgets Flertal i Fjor gif ud fra at antage, at der, efter at hvad jeg vilde kalde Statsbanerne af